

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona</p>
--	--	--

A sümegi por.

Városunk egyik szomorú híressége. Az a második egyiptomi csapás, amely a víz mellett legjobban segít a sok kórnak, nyavalyának, hogy minél kiríthatatlanabban fészkelje bele magát ebbe a szerencsétlen helységbe.

Milyen gyöngye még mindig az emberi erő, hogy hosszú évtizedek óta anélkül tűri ez a város a por garázdálkodását, hogy csak a kis ujját megmozdította volna ellene, hogy csak gyenge kísérlet is történt volna ennek a csapásnak ha nem is az elhárítására, de legalább hatásainak csökkentésére.

Vagy tán nem is az emberi erő gyengesége, nem is az elemekkel szemben való tehetetlenség az oka ennek a sajnálatos állapotnak, mert lám, máshol is van por és mégis nem fekszik ez rá egy egész városra valóságos lidérc módjára fojtogatóan, mint nálunk. Más városokban is van por, mégsem lep be mindent szürke lepelként, mégsem hatol be erőszakos, tolakodó módon mindenüvé, a lakások leggondozottabb zugába, az emberek tüdejének legmélyébe, mint nálunk, pedig talán nem is fizetnek 70 százalékos pótdót! De máshol talán már rájöttek arra az igazságra, hogy az egészség rovására való takarékoság

a legbűnösebb tékozlás, mert a legnagyobb értékkel, az emberélettel bányik lelketlenül, könnyelműen és másutt már belátta a vezetésre hivatott testület, hogy éppen az ilyen csapások elhárítása vagy csökkentése az ő legfőbb hivatása, hogy az egészségügyi közrendészet a legelsőrendű közszépolitikai feladat. Másutt el se hinnenék, hogy van a világon milliókra menő vagyonnal rendelkező és hathétezer lakosú város, ahol nincsen állandó városi öntözés, nálunk pedig még ma is csak elméleti vitákat folytatnak a porról, de komoly cselekvésre alig gondol még ma is a vezetés.

Nálunk még meg kell győzni az embereket arról, hogy a városi öntözést minden módon meg kell valósítani még az esetben is, ha ebből teher haramlik a városra. Pedig nem volna olyan nehéz belátni, különösen most a nyár derekán, amikor a hosszas szárazság alatt még jobban felszaporodott por egy-egy szélrohamban valóságos szaharává tette a sümegi főuccát, hogy ezt az állapotot túrni öngyilkos hanyagság, amely városunkat a legkisebb járásbeli falucskák nivója alá süllyeszti, mert ott legalább kidobolják, hogy minden gazda hetiben egyszer öntözze fel a portája táját és nálunk még ez sincs!

Felmerült e kérdésben már az a terv, hogy a város az öntözés kérdését oldja meg olyképpen, hogy tartson két lovat és a rendelkezésére álló lajtok átalakításával vagy felszerelésével szerezzen be alkalmas öntöző készletet. Ezt a tervet meg kell valósítani és nem szabad a takarékoság hamis cégére alatt útját vágni az egyetlen módnak, amellyel kielégítő módon el lehet az öntözés égetően rendezendő kérdését intézni. A lótar-tás drága passzió, mondja ám az ellenvélemény. De ha már nem is teszünk a mérleg másik serpenyőjébe a közegészségügy súlyos érdekét, akkor is van abban a másik serpenyőben elég, ami a lótar-tás drágaságát ellensúlyozza.

A városnak éven át rengeteg fuvarja van, amelyet drága pénzen fizet meg. Hogy csak egyebet ne említsünk, a város fafuvarja, amely a téglagyár szükségletének szállításából származik, igen tetemes összeget tesz szükségessé évenként. Azután a számos előfogat, amelynek adására a város éven át kénytelen — és sok egyéb, aminek részletezésére itt hely nincsen, — számos olyan terhet ró a városra, amelyek tetemesen olcsóbban volnának viselhetők, ha a városnak saját lovai volnának és melyek a lótar-tást kifizetőddé tennék.

Gabányi mester.

— Csevegés. —

Nagy bajok vannak a Lesence völgyében, mióta megjött a nagypecsés királyi levél Istvádnra, mely a galambszívű Gabányi bácsit lovaggá ütötte. Valóságos lovaggá, ki-nek ezután csillagtarajos sarkantyút, lenyérnyi széles fringit kell viselni, ha rangjához méltóan akar megjelenni valamely ünnepies alkalomkor.

Bizony, szó ami szó, telivér paripára is rá kellene olykor ülnie a mi kedves Gabányi bátyáknak, méltóan lovagi rangjához; neki, ki eddig csak pegazusa szárnyáról fakasztott fényt és derűt, pazar kézzel szórva nagy szellemének arany sugarait.

Eppen e lovagparipa körül vannak a nagy bajok. Együtt is ül az istvándi tanács a mogyorófabokrok árnyékában a kő asztal körül. Már órák óta vig csevegés között tárgyalják a főbenjáró eseményt. A Gabányi uradalom gazdasági tanácsadója viszi a szót, nem tagít abból a kijelentéséből, hogy ahány lábón sétál a lovagi paripa, annyi szekér szénát kell előirányozni eleségnek. A sasorrú, de galambtekintetű szentalya is leadja véleményét: — Bizony a legcsendesebb véru paripát sem lehet sörényénél fogva eltartani.

Mivel pedig a Gabányi kuria nagyobb terméshez szabott szellős pajtájában a parádés kocsin kívül csak 4 szekér széna leled-

zik, a paripát pedig nem lehet mindig még lovagi virtussal sem két lábón táncoltatni, így vagy a lovagi fény emelését szolgáló paripáról, vagy pedig Etelka néninek a piros szőrű Riska tehenéről kell lemondania. Az pedig már nehezen megy, mert Etelka néni szakácskönyvébe be van jegyezve, hogy a fejedő napi 15 liter tejecskéből mennyi meggy tejfőre és turóra, mennyiből köpültek vaj.

Meg a Riska tehenéről azért sem lehet olyan könnyű szerrel lemondani, mert már kötele nagy körültekintéssel megvásároltattán Sümege a sarlósi vásáron, azóta ott lóg a kuria udvarában nemrégiben épült féltetős csárda fogasán. Ennek deszka oldalára a vendégek nagyobb épülésére ki vagyon irva, hogy a *tehről leköpní illetenség, felköpní virtus*, meg hogy — *a faluban szombat este delet harangoznak*.

Annak is megvan a maga oka-foka, miért iródott ki a csárda másik falára: *Gonosz Pista a lajtorja eránt két rovás. — Kátsa cigány a két pilli miatt három rovás.* — Mert tudva levő dolog, hogy e szükséges felszerelések előbb ott leledtek a Gabányi kuria istállójában és ma már nincsenek.

A nap már melegen sütött, mikor a Gabányi bácsi portája elé értünk. A kapu zárva volt, de az első csengetyű szóra jelentkezett nemcsak a házőrző eb, — mely a természet jóvoltából fehér lábú fekete kutya lévén, mindig bűnpei frakkban és fehér keztyűben fogadja az érkezőket, — de Pista háznagy,

a mindenes is, ki kaput nyitva, bebocsájtotta fogatunkat.

Lacika elmondja mondókáját és ányújtja az ünnepeltnek a Sári néni által kötött díszcsokrot, azután Etelka néni belessékel bennünket a hűvös szobákba.

De Gabányi bácsi ismét bajba került, hogy gratulációkkal tőrünk rá: abba kellett hagynia munkáját.

Megsugom, mivel foglalkozik most a mester: Krisztus képet fest az istvándiaknak arra a kökeresztfára, mely ott fog állni a szállóhegy bejáratánál, isteni félelemre intve a pinceszerezőket. Mert Gabányi bácsi nemcsak a szóbeli előadásnak, az írásnak, de a festő művészetnek is nagy mestere. Most is pár percre magunkra hagyott, mert első a kötelesség: ki kell mosni az ecsetekből a füstéket, hogy bele ne száradjék. Addig mi meg beszélgettük a királyi különítést. Ki adta elsőben hírtül? Jött-e sok gratuláló levél?

El is olvastam az első gratulációs józú levélét. A nemzeti színház egyik illusztris művésze üdvözli meleg hangon a lovagi rangra emelt veterán kollégáját. Jót mosolyogtam a levél utóiratán:

— Ha véletlenül a királyi kegy két darab lovagkeresztet küldene kendnek, az egyiket juttassa el hozzám stb.

A nap lefelé csuszik a Kőorra mögé, özsonára terfennek a csárdában. Etelka néni a megszokott konyhaművészetével tejbe-vajba fürösztli vendégeit. Gabányi bácsi a pincét

Ezenkívül — amint már egy ízben fel is ajánlották — kereskedőink, kiknek a főuccán van az üzletük és akiknek a por a legtöbb kárt és bajt okozza, szívesen hozzá is járulnának az öntözés költségeihez és sietnének megkönnyíteni az állandó öntözés létesítését. Gazdasági okok tehát nem állnak útjában ennek a megoldásnak.

Ismételjük, ezt a kérdést meg kell oldani végre mindenképpen. Nézetünk szerint a lótarás módja volna a legcélszerűbb. De ha a vezetőség jobb, esetleg olcsóbb megoldást tud találni, ám létesítse azt, csak tegyünk végre valamit a városnak ez ellen a legnagyobb ellensége ellen. Ha már a vízvezeték nem tudjuk megcsinálni, legalább itt történjék valami. A vízvezetékre még csak rá lehet fogni, hogy pusztán az anyagi erő hiánya az akadály, de itt szűgyen volna ezzel az érveléssel előállni. Elvégre egyszer már a városnak is tennie kell valamit polgáraiért.

Gazdák egyesüljünk!*

Édes véreim!

Ide hallgassatok: mesét mondom!

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy apa, az apának hét gyermeke. Fiú volt mind a hét, egy szál. Öreg is volt, beteg is volt az apa: ágyának esett. Érezte, nemsokára magához szólítja az életnek, halálnak Ura, el kell válni gyermekeitől — ama nagy napig. Egy napon halálos ágya elé szólította mind a hetet. Mikor ott álltak, az ágy mellől elővett egy köteget. Hét szál mogyoró pácva volt, összekötve egy csomóba. Azt mondja az öreg a legidősebb fiúnak:

— Fogd Pista, a köteget, törd ketté!

Pista próbálja. Erős, izmos ember volt, de a köteget szétörni nem tudta, akárhogy erőlködött is.

Az apa utána szólította a másik fiút, majd sorra valamennyit, de bizony kudarcot vallott mind, a köteget szétörni nem tudták.

Ekkor az apa azt mondja a legkisebbiknek:

*Mutató a Sümegi Szűz Mária Kegyhely Védőszövetségnek a hó folyamán megjelenő Kalendáriumából.

kezeli, öblös üvegben hozza a karcost, karcú barna üvegben ez erős italt, mint ő nevezi, a *petróliumot*.

Nem feledkezik meg kedves élete párjáról sem, kicsiny üveg schiller bort tesz a hűtőbe, az az Etelka néni bora, ki csak a kadarkát szereti, de abból is csak egy gyűszűnyi pohárával.

Közben megérkezik az istváni előkelőség. Szép asszonyokkal, lányokkal megnépesül a csárda. Egymást biztatgatják a csárda feliratával: Váltig mondtam, ne igyatok, mégis mindig ittunk.

Éltetik a ház asszonyát, lovaggá ütjük Gabányi bácsit még egyszer, de nem utoljára, közben olyan gyorsan repül az idő, hogy nagy szomorúságunkra Pista, a ház nagy jelenté, hogy előjárt a fogat.

Még egyszer bucsuzkodunk, még egyszer előkerül a Riska tehén és a paripa ügye. De nem tudjuk dőlőre vinni a dolgot, mert hát hasznos állat a tehén is, az bizonyos, de mégis csak fenséges látvány volna, ha a mi kedves Gabányi bátyánk ásztráknak prémes mentében, csillagtarajos sarkantyúval, lovaghoz illően lóháton adná vissza látogatásunkat.

No de majd ezek a függő státusz kérdések is eldőlnék a legközelebbi sümegi bertalani vásáron.

..... y n.

— No, Jóska, old szét a köteget s próbáld meg egyenkint!

Jóska széledotta a csomót s a pálcákat könnyű szerrel sorra tördelte.

— Látjátok, fiaim, szól most az öreg, ha egyesültek és összetartatok: erősek lesztek, mint a köteg, de ha egymással viszálykodtok, egyenellenkedtek, gyöngék lesztek, mint a széthullott pálcacsomó és az élet vihara könnyen összetör benneteket.

Régi mese ez, véreim, de olyan mese, amelynek igazsága mindíg új marad.

A mai világban, amikor óriás gazdasági háborúk vannak, óriás mértékben is érvényesül ennek a mesének az az igazsága, hogy *egyesülésben rejlik az erő*. Az egy irányban dolgozó gazdasági erők egyesülnek, összefognak, így nagy hatalomra tesznek szert és boldogulnak.

Csak egy példát!

A nagy gyárak, ipari vállalatok úgy-e, magukban is hatalmas alkotások, egymagukban is megállhatnának: mégis tömörülnek. Egymással kartelbe lépnek. Megszabják mindegyik cikknek az árát, az országot pedig felosztják maguk között vidékek szerint, azután mindegyik a maga vidékén föltétlen úr, mint valami kis király. Ekként kiszorítják az árat lenyomó versenyt s te, vérem, magyarom, annyira vagy kénytelen megvenni a petróleumot, cukrot, szappant, ást, kapát, kaszát meg mit, ahogy azt a *kartel* neked megszabta.

Nem is egy, hanem több országot behálózó kartelek támadnak így, mert a vállalatok tudják, mekkora erő és hatalom az egyesülés.

Bár nem ilyen kartelszerű, de egész hazánkra kiterjedő egyesületi szervezete van a gazdáknak is. Ez az *Országos Gazdasági Egyesület*, röviden úgy is mondják, hogy OMGE. Ebben az egyesületben tömörülnek a magyar gazdák.

Es ez az egyesület védi a magyar gazdák érdekeit. Nemcsak védi: meg is védi. Példa is kell? Itt van!

Tudjátok, hogy Magyarország és Ausztria vámszövetségben van, vagyis közös vámterületen él. Ez azt jelenti, hogy a közös határon nem szednek vámot. Mikor azután a vámkülfölddel kereskedelmi szerződést kötnek, hát Ausztriának az az érdeke, hogy Oroszországból, Romániából, Szerbiából és Amerikából kicsiny vám mellett minél több gazdasági terményt lehessen behozni; az, hogy a buzának, rozsnak, árpnak, lisztnek, bornak, szarvasmarhának, sertésnek, baromfinak, tojásnak minél kevesebb váma legyen. — Mert evvel nagy versenyt hoznának a magyar gazdák nyakára, így az árakat lenyomnák s Ausztria népei olcsóbban jutnának az élelmi szerekhez.

De hát a magyar gazdák egyesülete, az OMGE sorompóba lépett és keményen védelmezte a magyar gazdák érdekeit. Meg is védelmezte. Ugy, hogy például Romániából 15 ezer darab szarvasmarhát és 90 ezer darab sertést, Szerbiából 15 ezer darab szarvasmarhát és 50 ezer darab sertést hozhatnak be. Ezt is ledőve, élőt egy darabot sem. No, ez ugyan le nem nyomja az árakat, hisz ennyi állat 50 millió embernek meg sem kottyan.

Az OMGE azonban csak úgy tudta megvédelmezni érdekeiket, hogy a magyar gazdák százezrei álltak a háta mögött, hogy azt mondhatta: a magyar gazdák százezrei nevében beszélek és követelem: teljesítsék kivánságainkat. Évekig is folyt a tárgyalás, de diadalt aratott. A külföldi mezőgazdasági termény: állat, gabona és egyéb csak oly megszorított mennyiségben és akkora vámmal jöhet csak be, hogy a magyar gazdáknak nem árthat.

No, még egy példa!

Az osztráknak drága a magyar hús, hát Amerikából, Argentínából akar behozatni fagyasztott húst, hogy az árakat lenyomja. De hát nem sikerült. Ellene dolgozott az OMGE s az amerikai hús kinnrekedt. Az a pár ezer méterháza, ami próbaképpen bejött Auszriába, meg se kottyan s az állatok árát lenyomni nem tudta.

Látjátok, feleim, ilyen nagy erő az egyesülés és így védi meg az utolsó hegy mögötti zugban is az emberek érdekét.

Most már hogyan juthattok bele az OMGE hatalmas szervezetébe. Mert bele kell jutnotok, hogy még hatalmasabb legyetek.

Hát igen könnyen!

Minden vármegyének megvan a maga gazdasági egyesülete. Ennek összeköttetése van az országos egyesülettel. Igen ám, de a vármegyei egyesület meg járási fiókokra, az úgynevezett gazdakörökre oszlik. Tehát belépsz a járás gazdakörébe s evvel tagja lettél az országos szervezetnek is. Minél nagyobb száma van azután a gazdasági egyesületeknek, köröknek, természetesen annál nagyobb súllyal és erővel szállhat síkra az Országos Gazdasági Egyesület vezetősége a mezőgazdák érdekeiért.

Látjátok, véreim, így válik a kicsiny ember is nagy hatalommá, ha szervezkedik, tömörül, egyesületeket, szövetkezeteket alkot.

Azért kiki ne sajnálja fáradságát és költségét: lépjen be a gazdakörbe. — Az egész költség évi 2, azaz két korona.

Ezért a csekély pénzért nevezetes javakat is nyújt az gazdakör.

Lássunk egy párt!

Évenként állatkiállítást rendez, hogy kisgazdáinkat szép haszonállatok nevelésére buzdítsa. Mintegy 800 korona díj jut, mind a kis tenyésztőnek, a nagyok elismerő oklevelét nyernek.

Ugyancsak kedvezményes áron nemes baromfit és gyümölcsfát kér a földmívelési kormánytól. Pompás kakasokat, gácsérokat, gunarokat oszt szét potom pénzért, hogy az apró testű magyar baromfit javítsa.

30–40 fillérjével pedig olyan gyümölcsoltványokat szerez, hogy testvérek között is megér — keveset mondom — 1 koronát, 1 korona 40 fillért darabja.

Ha egy-egy községben nagyobb számú tag van, oda trióröket rostákat, kapáló ekéket, vetőgépet, más állatmérleget is ad, ingyenes használatra.

Mű- és sertésstrágyát és más gazdasági cikkeket közvetít, beszerzési áron, a kereskedelmi haszon a gazdák zsebében marad.

Tanít az új szőlőmívelésre és gazdálkodásra. Ezért előadásokat és gyakorlati tanfolyamokat tart, tanulmányi kirándulásokat szervez.

Hamarjában ezeket írtam nektek össze, hogy az erkölcsi mellett belássátok a gazdaköröknek anyagi hasznát is, ami az évi 2 koronátokat sokszorosan visszatéríti.

Igen örülök, ha irásomból megtanuljátok, mily erőssé teszi a gyöngéket is az egyesülés. De nem elég ám csak megtanulni: követni is kell. Azért, véreim, egyesüljétek! — Lépjétek be a gazdakörökbe, azután alkotások hitel-, bérlet-, állatbiztosító szövetkezeteket is, ezekben majd a gazdakör is készséggel támogat benneteket.

Mesével kezdtem, mesével végzem.

Vizbe esett az orosz muzsik. Uszni nem tudott: a fulladás fenyegette. A víz partján állott sz. Miklós szobra. Hozzá fohászott a muzsik:

— Oh szent Miklós, segíts, mert megfulladok!

— Segítelek, fiam, segítelek, szól le a szent, de iparkodj magad is!

A magyarok Istene segítsen benneteket! De iparkodjatok magatok is, feleim. Segítetek egymáson: egyesüljétek, szövetkezzetek! Akkor nemcsak boldogultok, hanem erősek és hatalmasok is lesztek.

A Mindenható áldjon meg mindnyátokat a ti szándékotokban és munkátokban!

Szeretettel

Kisgazda.

Forgács.

Labdarugó mérkőzés Sümegen.

Ma délután a sümegi ifjúság football klubja narmadszor méri össze erejét a jánosházai labdarugó csapatával. Az előző két mérkőzés a jánosházaiak győzelmével végződött, mert ez sokkal gyakorlottabb, jobban felszerelt és minden téren sokkal támogottabb a sümeginél, amely csak az elmúlt

évben alakult, s így csak igen rövid multra tekinthet vissza. De dicséretére kell mondanunk ifjainknak, hogy máris komoly munkát végeztek és az, amit csinálnak, éppen nem lemosolyogni való gyerekeskedés. — Nálunk még meg van a hajlandóság arra, hogy lenéző kicsinyléssel tekintsünk minden sportmozgalmra. Pedig, hogy a sport milyen komolyszámúba megy és mennyire hozzámérik a sporthoz az egyes nemzetek fejlődését, azt a közelmúlt világversenyek, melyeket szinte visszafojtott lélegzettel nézett az egész művelt, — eléggé megmutatták. Ne mosolyogjunk hát le, hanem mint örvendetes tényt vegyük tudomásul, ha minden kis faluban football csapat alakul és rendez mérkőzéseket a szomszéd csapatokkal. És reméljük, hogy mindenki megnézi nálunk is a mérkőzést, aki a fiatal-ságot szereti és érzi, hogy van a sport jelentőségének megítélésére. Ifjainktól pedig ne várjunk okvetlenül győzelmet, és az esetleges vereség őket se csüggesse el, mert mindenki tudja, hogy Schlosser se egy év alatt lett football primadonna, hanem ehhez is, mint minden eredményhez, huzamos és kitartó munka kell.

Balaska.

H I R E K.

— **Gabányi Árpád.** Annak a meleg barátságának a révén, amely Gabányi mestert Darnay Kálmánhoz fűzi és annak az őszinte vonzódásának a révén, amelylyel e kitűnő művésznőnk Sümeg iránt viselkedik, úgy érezzük, hogy nekünk több közünk van hozzá, mint más városoknak és a hozzánk tartozásnak ez az érme mélyebb és bensőbb teszi azt az örömet, melyet a művészkirályi kitüntetés felett érzünk. Mikor művészete hódolójának és egyénisége rajongójának nagy seregével együtt ünnepeljük lovagá avatását, gondolatban végig síklunk azon a gyönyörű pályán, melyet a nagy művész élete befutott. Kezdve a magasztos ábrándokkal hevített szívű ifjú önmagát kereső első tapogatózásától, amely vidéki társaságok keretében hányja veti a fiatal Gabányit egyik reményből és csalódásból a másikba, — keresztül a már zajos sikerekben dúsz kolozsvári szereplésén, ahol felismerik benne az új magyar színjátszó művészet egyik legerősebb tehetségét, — végig a budapesti forró színházi estéken, melyekben egy szintiszta és őszerejű művészlélek bilincselte magához elválaszthatatlanul a világ legkritikusabb közönségét. Művészeink pályája meteorszerű szokott lenni. Gabányié nem ilyen, — nem rikkító fényű, de félbeszakadt töredék, hanem egy gyönyörű harmoniában összeforró egész. Állandó csillag az ő művészete, amely egyenletesen és bőszegesen osztotta a fényét írásaiban és a színpadon egy hosszú emberöltőn át attól a kortól kezdve, amikor a magyar színészetnek — még a műveletlenség és a közöny egész jégtorlaszával kellett megküzdenie egész a mai napig, amikor a milliárdnyi lelkes és megértő közönség zúgó tapsai között pihenőre tért művészt a királyi kegy ragyogó fénye kíséri el Tusculánumba. Leikesítő és felemelő példa marad időtlen időken át az istvándi mester alakja, fényes igazolása annak, hogy az igazi nemes művészet minden korban megtanít a maga értékének megbecsülésére. E sorokra az alábbi hír adott alkalmat.

— **Gabányi kitüntetése.** A király Gabányi Árpádot, Les-istvándi birtokost, a nemzeti színház örökös tagját, nyugalomba vonulása alkalmával az irodalom és a színművészet terén elért kiváló sikereiért a Ferenc József rend lovag keresztjével tüntette ki. Meleg szívvel üdvözljük a kitüntetettet.

— **Személyi hírek:** Endródi Sándor a kiváló költő, Baróti Lajos a Bolond Istók szerkesztőjének társaságában Darnay Kálmán látogatására f. hó 5-én Sümegre érkeztek. Megtekintették a város nevezetességeit és hosszabb időt fordítottak az állami Darnay Múzeum Kisfaludy termében az ott elhelye-

zett gazdag kéziratos gyűjtemény tanulmányozására. Sümegről Budapestre utaztak.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Polczér Károly okl. tanárt a sümegi áll. reáliskolához helyezte.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselő-testülete augusztus 4-én tartotta évi rendes közgyűlését. Kiss Antal városbíró vezette. A képviselők csekély számban voltak jelen. A városbíró többrendbeli jelentését tudomásul vették. A polgári kör kérvényére a terület-cserét a gyűlés elfogadta. A Dunántuli mész- és téglagyárak r. társaságának telep- engedélye ismét hosszabb vitát kellett. Az eljárásság javaslata az engedély tudomásul vétele mellett szólt, ezt pártolta Eitner Zsigmond is, Lukonich Gábor dr. ellenzte. Végre is névszerinti szavazással döntöttek. 14 szót elfogadta az eljárásság javaslatát, 4-en nem szavaztak. Ezután Bricht Viktor előterjesztette a jövő évi költségvetést. Egyes tételeket, amelyek változtak, megokolta. A költségvetés 59.511 K 46 f bevéttel, 94.692 K 79 f kiadással zárul. A hiány 35.181 K 33 f. Az adóalap 53.444 K, tehát a hiány fődőzésére a földadó után 10-9%, egyéb adók után pedig 57-4% községi pótlékot vettek ki. A fogyasztási adó 605 K jutalékát a községi pénztárba helyezték. E pontnál melegen méltatták Bricht Viktor szorgalmát és ügyességét s a gyűlés kilátásba helyezte, hogy alkalomadtán fizetésének javításával méltányolják. A segédjegyzői állás szervezéséhez a képviselőtestület készségesen hozzájárul, ha az állam fizeti. Az ügy hatatos támogatására Eitner Zsigmond orsz. képviselőt és Farkas István főszolgabíró megkérték. A községi bábák fizetésének megállapításához a gyűlés hozzájárult. A szegények nem fizetnek semmit, a szüléseknél 3 koronát, különben 40 fillér látogatási díjat kapnak a bábák. A vágóhid építését elodázta a gyűlés. Több illetőségi ügyet elutasított, ellenben Kelemen Matildét elfogadta a képviselőtestület. Malomsoky János jegyző 300 koronás lakáspénzének 600 koronára való fölemelését nem szavazta meg. A járásbíró-ság bérleti szerződésének megkötése előtt a régi szerződést megszerzik. A borfogyasztási adó megállapítására az eljáráság mellé újra Adorján Sándort és Eitner Jenőt választották meg. A jegyzők árvaházának javára 20 koronát megszavaztak. Krajcár György kérvényét, amelyben a neki átengedett uccaterület árának leszállítását kérte, elutasította a gyűlés. Egyéb tárgy nem volt.

— **Továbbképzés.** Rózsa Károly állami tanító a győri ipariskolai rajztanfolyamra két évi ciklust, Hajós István állami tanító pedig a pozsonyi továbbképző tanfolyamon elvégezte. Mind a kettő dicséretes eredménnyel.

— **A Balatoni Szövetség közgyűlése** 1912 augusztus 11-én, vasárnap délután 3 órakor Balatonligán a vendéglő nagytermében lesz. 1. Megnyitó. 2. Jelentés a szövetség ez évi működéséről. 3. A beadott indítványok tárgyalása. 4. Választások. 5. K. Nagy Dezső kir. főmérnök előadása: A Balaton hajózájáról.

— **Állatdíjazás.** A Zalavármegyei gazdasági egyesület a sümegvidéki gazdakör közreműködésével az állatdíjazást ez évben *Türjén augusztus 31-én* rendezi. Kiosztásra kerül 885 K. — Bővebb értesítést a kibocsátandó hirdetések nyújtanak.

— **Vásárok áthelyezése.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Sümegen ez évben kivételesen az augusztus 24-re eső vásárt augusztus 26-án, az október 26-ára eső dömötöri vásárt pedig október 15-én tarthassák meg.

— **Kevesebb lesz az ünnepek száma.** A római pápa gazdasági szempontokból indítva elrendelte az ünnepek számának csökkentését. A magyar püspöki kar egyhangú határozattal fölírta a pápához, hogy Magyarországon hagyja meg az ünnepek rendjét. A pápa azonban ragaszkodott tervéhez s újra elrendelte, hogy karácsony, husvét és pünkösd, másodnapja, úrnap, gyertyaszentelő (febr. 2.), gyümölcsoltó boldog-

asszony (március 25-ik) és kisasszony napja (szeptember 8) töröltessék a piros beütés napok sorából. E napokat az egyház a templomban megünnepeli ugyan, de a közönség polgári munkát végezhet. Az úrnap körmenetet a következő vasárnapon tarthatják meg. Az ünnepvezető nemzeti ünnepeken, amelyeket a polgári törvény is ilyenekül jelöl meg, s községek fogadott ünnepein az egyház a polgári ünnepeket megengedi.

— **A csendőrök is kapnak családi pótlékot.** A zalamegyei csendőrőrsökhöz megérkezett a honvédelmi és belügyminiszterek közös leirata, mely élénk örömet keltett a nős csendőrallisztek sorában. A leirat közli, hogy a csendőrök is kapnak családi pótlékot és pedig aszerint, mint az állami alkalmazottak. A pótlékot a folyó év január első napjától folyósítják a csendőralliszteknek.

— **A Balaton áthidalása.** Nagy tervvel foglalkozik a Balatoni Szövetség. Szántód és Tihany között, ahol a Balaton a legkisebb szélességű, át akarják hidalni. A kereskedelemügyi miniszter meleg érdeklődéséről biztosította a Balatoni szövetséget és kijelentette, hogy a kérdést szakközvegyei tanulmányozni fogja és költségvetést készítet.

— **A tanítók katonakötelezettsége.** Az új véderőtörvény egy speciálisan a tanítókra vonatkozó intézkedése általánosságban kimondja, hogy a tanítói oklevéllel bíró hadkötelesek egyévi önkéntességi szolgálatra kötelezettek: nyolc heti kikézésben, tehát a póttartalékba való helyezés kedvezményében csak azok a tanítók részesülnek, kik oly vidékek iskoláinál vagy intézeteinél működnek, ahol a tanítók sorában hiány mutatkozik. Ezeket a vallás- és közoktatásügyi miniszter a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg fogja megállapítani s rendeleti uton közzétenni. Az önkéntességi évet az elemi és polgári iskolák, tanítóképző és a gyógypedagógiai intézetek tanítóinak, illetve tanárainak és a tanítóképző intézetek növendékeinek a honvédségnél kell kiszolgálniuk.

— **A szőlő terméskilátásai.** Magyarországnak az idén sem lesz szőlőtermése. Egyrészt a telelés nem volt megfelelő, másrészt a szeszélyes idő. A szőlő virágzása sok helyütt nagyon elhúzódott, a normális évekhez képest két-három héttel később folyt le. Az állati kártévközül a szőlőmoly és a szőlőillonce mutatkozik, amelyet sok helyütt pusztítanak. A növényi ellenségek közül ugyancsak ismét perenoszpora fogja megtizedelni a termést. Azonban a kár mégse olyan nagy mint az agrárlapok és a földművelési kormány tendenciozusan hirdetik. Általában közepes termésre van kilátás. A borfőzet csendes. Számottevő készlet az országban nincs, csak éppen annyi, amely a belfogyasztás kielégítésére elég. Kivétel céljára nincs bor, pedig Ausztriából nagyon keresik a magyar tömegborokat. Egyes vidékeken odaát való-

CHOCOLAT
SUCHARD

Főzésre és nyersen
való évsre egy-
aránt a legjobb.

ságos borinség uralkodik. A borárokban lényeges változás nem állott elő. Magasak most is, de emelkedésükre semmi kilátás. A termés végeredményben tekintettel, hogy már ma országsszerte folyik a védekezés, jobb lesz, mint a gazdák első fjedségükben gondolták. A borkereskedelem rezerváltsága indokolt.

— **Tartalékosok elengedett két éve.** Az új véderőtörvény nagy örömet szerez már az idén az öreg tartalékosoknak. Az új törvény értelmében a honvédelmi miniszter a héten rendeletet bocsátott ki, mely szerint az ideai fegyvergyakorlatokra azon tartalékosok behívó, akik szolgálati idejük 11. és 12. évében vannak, visszatartandók és ezek a tartalékosok minden további behívótól mentesítendőek. Ennek a miniszteri rendeletnek alapján 70.000 tartalékost mentenek föl a fegyvergyakorlat alól, akiknek még 35 napra kellett volna bevonulniok. Ez a benem hívottakra 2,474.000 munkanap megtakarítást jelent.

— **Zalamegye termése.** A földművelésügyi miniszternek most megjelent termésbecslése szerint, szembeállítva a kat. holdankint remélhető termésállagot a legutóbb közöltetett velésjelentésben közölt adatokkal, kitűnik, hogy a termésállag Zalamegyében 51 kilogrammal csökkent.

— **Alispáni rendelet.** A vármegye alispánja, Árvay Lajos, szigorú rendeletet adott ki a vármegyei tűzrendészeti szabályzat pontjainak betartására. A szabályzat betartása a lakosság lelkiismeretbeli kötelessége, annál inkább is, mert az ellen vétők kihágási eljárás során büntetéssel sújtatnak.

— **Sümegei ember halála Amerikában.** Teglovics Flóri sümegei földmives is akart sorsán változtatni, gondolt nagyot: kiment Amerikába. Ott dolgozott Portland Pointban egy gyárban, onnan irogatta haza szomorú leveleit. Szegény Teglovics! Szerencsét keresett ott kint, halált talált. — Szörnyűséges halált! Június 10-én egy gépet olajozott. Nem vigyázott eléggé. Valahogy a gép elkapta, föltekerte testét s úgy forgott vele. Forgásban odapaskolta a szerencsétlenek a lábát a gyár beton talapzatához és mennyezetéhez. Izzéporrá tört a nyomorult lábszárait s darabokban szórta szét a roncokat a helyiségben. Munkástársai azután megállították a gépet s leszedték róla a szegény Teglovicsot. Még volt benne valamelyes élet. De rövid idő múltán nagy szenvedések közepett kiszenvedett. Honfirtársai nagy tisztességgel temették el megmaradt pénzéből. 127 dollárba került a temetés. Szép összeg egy szegény munkás temetéséért 635 korona. Síremléket is állítottak neki, köből, csillogó aranybetűkkel. Mit ér mindez, ha oda az élet s ilyen megdöbbentő, szívfakasztó módon kellett megválni tőle. Ez volt a szegény Teglovics Flóri sorsa Amerikában, mint ahogy a sümegei földije, Markó Sándor hosszú levelében haza megírta.

— **Állategészségügy.** Előfordult esetekből kifolyólag a vármegye alispánja szigorú rendeleteket intézett az összes járási hatóságokhoz a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezés tárgyában. Eszerint utasítanak a községi és körjegyzők, valamint az összes községi előjáróságok, hogy a hasított körmű állatok egészségügyi állapotát állandóan figyelemmel kísérik, ha pedig ragadós száj- és körömfájás esete felmerül, arról köldönc útján a járási főszolgabíróknak és az illetékes m. kir. állatorvosnak azonnal jelentést tegyenek.

— **Megtalálták Kecskeméthy csontvázát?** A Kecskeméthy ügyben új fordulatról ír a *Somogyvármegye*. A lapokat bejárta az a szenzációs hír, hogy Csurgón Csordás Mihály házában 1901-ben a félmillió koronát sikkasztott Kecskeméthy Győző éjjeli szállást kapott és azután eltűnt. A fővárosi rendőrség megkeresésére a csurgói rendőrség beidézte Csordást és kihallgatta 40—42 ezer K vagyonának eredetére nézve. Egyszerűs-mind, mint lapunkban is közöltük, nagyarányú ásatást végeztek háza tájéka körül, mert azt rebesgették, hogy ott van valahol elte-

metve a híres sikkasztó holtteste. Az ásatás eredményre nem vezetett. Most amint *Somogyvármegye* írja — szenzációs fordulat állott be ebben az ügyben. Ugyanis az ásatásokat végignézte egy csurgói legény, aki azt állítja, hogy Mór János csurgói gazda szőlőjében látott egy összekuporodott csontvázat. Mór János szőlője és Csordás Mihály kertje határos. Ebben a szőlőben dolgoztatott Mór János, mikor egy csontváza bukkantak a munkások. Mór János nem jelentette az esetet a csendőrségnél, sőt a munkásokat is igyekezett lebeszélni eme szándékukról. Azonban az egyik munkás mégis elment a csendőrségre és ott jelentést tett a leletről. A följelentés következtében a vizsgálat megindult. Csordás Mihályt tegnap becítették a csendőrségre és most ott vallatják. Ilyen körülmények között nem lehetetlen, hogy a legújabb Kecskeméthy legenda olyan lényeket mutat föl, amik szenzációs fordulatot adnak a pletyka és mese látszatával fülltített történelmeknek.

— **Műtrágyagyár Komáromban.** A komáromvármegyei gazdasági egyesület kezdeményezésére — különösen a szomszédvármegyéek gazdasági egyesületei támogatásával — egy Komáromban felállítandó műtrágyagyár érdekében élénk mozgalom indult meg, és amennyire gazdáink érdeklődéséből következtetni lehet, a komáromi műtrágyagyár felállítása remélhető is. A kezdeményező egyesület a gyár felállításával kettős célt óhajt elérni — nevezetesen, hogy mint kartelen kívüli gyár olcsóbban szolgáltassa a műtrágyát — és hogy abban a nyereségben, amit a műtrágya gyártás eredményez, maguk a gazdák részesülhessenek.

— **Most már az aranyat is hamisítják.** Eddig még nem hallottunk róla, hogy valaki aranypénzt hamisított volna, most azonban egy ilyen bűntény elkövetésének a híre érkezett hozzánk, még pedig Somogyvármegye területéről. A tabi vasúti állomáson a pénztáros ugyanis észrevette, hogy az egyik tabi kereskedőnél, amikor az árú átvételénél kifizette a fuvardíjat, az egyik 10 koronás arany a szokottnál jóval nehezebb. Jobban megnézte és kitűnt, hogy az arany — hamisítvány. A pénztáros lefoglalta az aranyat és átadta a csendőrségnek. A hatóság most erélyesen nyomozza a pénzhamisítókat.

— **Agyonlőtte a csendőr.** A Zalaegerszeg melletti kenderesi cigánytáborban tanyázó *Forgács család* kirándulást tett Győrvárra, hol a korcsmában rövid áldomással fejezték be a napot. Ez alatt a csendőrség megmozgatta az uton hagyott kocsijukat, melyben természetesen lopott holmi is akadt. Ezért leaktarták tartóztatni a társaságot, kik közül *Forgács György*, a vajda daliás fia ellentállt és rátámadt a csendőrökre. Az egyik csendőr kénytelen volt fegyvert használni és a renitens cigányt agyonlőtte.

— **Apróságok.** Bemegy a tanfelügyelő az iskolába s a természetrajzi órán felszólít egy fiút:

— No fiam, melyik állatról tudnál valamit mondani?

— Az orrszarvúról.

— No halljuk.

A fiú elfújja olyan gyorsan, hogy szinte habzik bele a szája.

A tanfelügyelő megakarván tudni, hogy a fiú érti-e, amit elmondott s megkérdezte, hol van az orrszarvúnak a szára?

— A rektor a tanfelügyelő háta mögé húzódik s bökdösi a homlokát, mit a gyerek észrevesz s feleli:

A rektor úr homlokán.

I. kis leány: Mit etetek ma ebédre?

II. kis leány: Békát. — Ettél már te is békát?

I. kis leány: Hát hogyan! mikor még a gólyánál voltam, mindig azt ettem, — mit is adhatott volna szegény gólya mást.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**
Szerkesztőtárs: **Gellért Samu dr.**
Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Sümegei látképes
levelezőlap-újdonságok
kaphatók Horvát Gábornál Sümegeen.

Hirdetéseket

jutányos áron elfogad

a kiadóhivatal.

Egy új hegyi és egy temető alatti

:-: **szőlő eladó.** :-:

Cím a kiadóhivatalban.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

Ifj. ADORJÁN SÁNDOR borbély és fodrász. A Darnay-Múzeum épületében.

ADORJÁN FERENC, fényképészeti műterme Rákóczi-ucca 397 sz.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári kárára. Kossuth Lajos-ucca.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Városház-ucca.

HALÁSZ KALMÁN kávéháza. Kossuth-ucca.

HALBLANDER JÓZSEF kovács, üzlete Árpád-ucca.

JAKAB IMRE beszállóvendéglője. Árpád-ucca.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár. — Kész butoraktár.

KRAJCZÁR GYÖRGY épület- és butorasztalos, temetkezési vállalkozó. Árpád-ucca.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

LUKÁCS GÁBOR férfi szabó. Árpád-ucca.

LÖWY NOVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

LISZLI KÁROLY csizmazia mester, alsó ucca saját házában.

LÁNG SÁNDOR, épületfa és deszkakereskedése, Hamuház-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA UTÓDAI áruháza.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős, a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NAGY ISTVÁN kalaposmester, Flórián-tér. Sapkaeladás. Kalapok átalakítása, főtése és javítása.

NEMETH LAJOS uri és női szabó. Kossuth Lajos ucca (Márkus-féle ház).

PENTZ MIHÁLY kőfaragó mester, nagy sarkraktár. Árpád-uca.

PAULINYI JÓZSEFNÉ UTÓDA KÖVESDI VILMOS lisztkereskedése, gabona-csere. A Flórián-tér és Árpád-uca sarkán.

ROTHSCHILD SANDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-uca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötődjéje. Kossuth-uca.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az Aranybáránnyal köz.

SCHRÖDER JÓZSEF vasúti vendéglős.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimfestő. Divatárüzlet, gyógyszerár mellett

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

Ifj. TÓTH JÓZSEF órás és ékszerész, a Kisfaludy-szálloda mellett

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán és üvegáru nagykereskedése.

Sörraktáramban

kőbányai, keszthelyi, liesingi palack és hordó sörök

mindenkor friss minőségben kaphatók. Árajánlattal készséggel szolgálunk. Ezek a sörök kaphatók minden vendéglőben, kávéházban és kereskedésben, különösen liesingi és kőbányai palack sörök Beretzky Gyula kereskedésében.

Tisztelettel

Fischer Mór.

Fajtiszta, hidegvérű, öt hónapos méncsikó eladó.

Megtekinthető Sümegen a Mojzer-majorban.

Ház eladás

Földesi Jenő eladja hamuházi utcában lévő házát, mely 2 lakás, melék helyiséggel és nagy kerttel. Bővebbet a tulajdonosnál.

MUSCHONG — BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ.

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz.

Üdit-gyógyít.

Üdit-gyógyít.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak s a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.

Főlerakat: KLEIN ERNŐ cégnél, Sümegen

„Varázsfuvola“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola“ rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Wagner „Hangszer-Király“ ország-szerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Sümegen egy jóforgalmú

hentes-üzlet

gyárak közelében, főúton sarokház, házzal és berendezéssel együtt, betegség miatt szabad kézből

eladó eset leg bérbe is kiadó

és azonnal átvehető. — Bővebb felvilágosítást a tulajdonosnál,

Mészáros Sándornál, Sümegen.

A mesterdalnok . . .

Cipőm szép és tökéletes, Benne járni élvezetes, Mert ha cipőt szegzek, varrok. Rajt' van

PALMA

kaucsuk sarok.

Mindennemű

nyomtatványokat

izléses kivitelben, jutányos áron készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája, Sümegen.

Mindennemű

könyvkötőmunkák

elkészíttetnek.

Egyik mondja a másiknak:
**Az eredeti
Pfaff varrógépek**

felülmulhatatlan minőségben szállítanak.

Varrnak, himeznek és stoppolnak és így legmegbízhatóbb segítői a háziasszonynak! Ugy családi mint mindenmü ipari célokra leg-tökéletesebb eredeti Pfaff varrógépek egyedüli és állandó nagy raktára

Csizmazia István
vas-, gép- és fűszerkereskedésében, Sümegen.

**Stock-
Cognac
Medicinal**

hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható.

CAMIS és STOCK

gőzüzemű gyárából
BARCOLA.

BUTOR részletfizetésre is,
u. m.: hazai és részben saját gyártmányú szalon, ebédlő, hálóberendezések, konyha és kerti butorok, stb. a legjutányosabb árban jótállás mellett kaphatók

Klaffl Lajos butorraktárában, Sümegen.

Elvállalja temetések rendezését, ravatalozást; raktáron tart érc- és fakoporsókat, koszorúkat és egyéb temetkezési cikkeket a legjutányosabb árban.

Géperőre berendezett asztalosműhelyében készít bármimemü épület és egyéb asztalos munkát a legolcsóbb versenyárban.

Nagy raktár mindenmü képkeretekben.

Zalamihályfai **TEAVAJ**
tejszövetkezeti

$\frac{1}{4}$ kg. K -85.

Kizárólagosan **BERETZKY GYULA** fűszer- és csemege-kereskedésében kapható.

Óriási választék **KLEIN ERNŐ**
fűszer-, csemege-, rövidáru- és vaskereskedésében **S Ü M E G E N** (Epstein féle ház) kerékpárokban és alkatrészekben, konyhafelszerelésekben, minüennemü alumínium edényekben.

Nagy gépraktár!

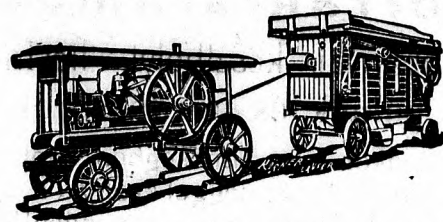
Állandó raktár Gramofonokban és Eufonokban, ugyszintén lemezekben. Cukorkákból és csemegékből állandóan raktárt tart, ugyszintén mindenmü ásványvizek kaphatók.

Legújabb szabadalmazott szénvasalók, melyek széngázt nem terjesztenek.

ÓRAK.ÉKSZEREK
GRAMOFONOK = LEMEZEK
RÉSZLETFIZETÉSRE IS!
10 évi jótállás mellett =
Magyarországon legolcsóbban kaphatók
TÓTH JÓZSEF
CHRONOMETER ÉS ÓRÁS GYÁRI NAGYRAKTÁRÁBAN
SZEGED. Dugonics tér 11.
Szóvaltan eismertével. Órajavítások 5 évi jótállás mellett.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

NÉMETH LAJOS

férfi és női szabónál
Sümegen (Kossuth Lajos.u.) készülnek a lelegegánsabb kivitelü férfi és angol női ruhák a legújabb divatu szabás szerint jutányos áron.
Szóvetraktár.

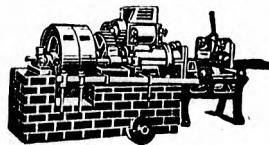
A „Passai gépgyár és vasöntöde“ szállítja a legjobb

benzinmotoros cseplőkészleteket
gőzcseplőket, stabilbenzin-motorokat
jótállás és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett.

Nagy képes árjegyzékkel bárkinek ingyen szolgál a magyarországi vezérképviselő:

TAKÁCS OSZKÁR, Budapesten
VI. Nagymező-utca 49.

— Közvetítők díjaztatnak! —

Teljes téglagyári berendezések!

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyott fiatalot és öreget, szegényt vagy gazdago, ggyaránt mesésen szórakoztat. Mindenütt kapható.

Ára 1 korona.

Gyártja: „Cserépgyár“ R.-T. Kismányán.
Minden nagyobb városban állandó bizományi raktárt óhajtván fenntartani, e célra óvadékképes és agilis képviselőket keresünk.
A budapesti raktár telefonszáma 170-68.